

BACKGROUND REPORT

PRAGUE PRAŽSKÝ
STUDENT STUDENTSKÝ
SUMMIT

Úvod do mezinárodních vztahů

Jak vzniká zahraniční politika a jak ji studovat:
průvodce pro delegáta Pražského studentského
summitu

Autor: Václav Vlček

Imprimatur: Jakub Janík, Martin Mezenský

Jazyková úprava: Jakub Kopřiva, Vojtěch Vrabec, František Novotný

Grafická úprava: Jan Hlaváček

Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) pro potřeby XXI. ročníku Pražského studentského summitu.

© AMO 2015

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

Žitná 27, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 813 460, e-mail: summit@amo.cz

IČ: 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz

1 Úvod

Podstatou Pražského studentského summitu je simulace jednání mezinárodních organizací. I vy se v brzké době dostanete do role diplomatů, budete vyjednávat s kolegy, hájit zájmy své země a formulovat tak její zahraniční politiku. Budete to však opravdu VY? Nebude vaše jednání ovlivněno situací na mezinárodním poli? Nebudete se muset přizpůsobovat velkým, ekonomicky či vojensky silným státům? Nebudete nuceni brát ohledy na situaci u vás doma, na veřejné mínění či lobbistické tlaky? A nebudete muset při svých krocích zohledňovat i institucionální nastavení dané organizace, například hlasovací systém?

Těmito otázkami se mimo jiné zabývají i teoretici mezinárodních vztahů, jež v rámci svého oboru vybudovali subdisciplínu nazvanou „foreign policy analysis“. Dokument, který právě čtete, se tímto přístupem inspiruje a na nadcházejících stránkách popisuje, jak vlastně vzniká zahraniční politika států, kdo ji tvoří a co ji ovlivňuje.

2 Hladiny analýzy a tvorby zahraniční politiky

Při analýze zahraniční politiky je v první řadě potřeba rozlišit tzv. vnější a vnitřní vlivy.¹ V druhé polovině dvacátého století této disciplíně dominovaly teorie, jež odvozovaly chování států od jejich pozice v aktuálním mezinárodním systému. Zahraniční politika USA či SSSR tak byla například vysvětlována v intencích bipolárního rozdělení světa na dva velmocenské bloky. Až po pádu železné opony se mezinárodní vztahy jakožto obor otevřely novým aspektům, jimiž se do té doby zabývaly spíše jiné disciplíny, např. ekonomie, sociologie či psychologie.² Tím se dostalo pozornosti vlivům vnitřním, tedy těm, jež na tvorbu zahraniční politiky působí zevnitř státu. Jako příklad uveďme povahu daného státu (demokracie, autoritativní režim), ideologii vládnoucích elit, demografickou skladbu obyvatel či přístup k nerostným surovinám. Zohlednění vnitřních faktorů vedlo k hlubšímu pochopení rozdílů mezi státy, které sice mají v rámci mezinárodního systému obdobné postavení (a dle systémových teorií by se tak měly chovat stejně), ale jejich zahraniční politika se liší.

Rozlišení na vnější a vnitřní faktory však není dostatečné a je třeba se podívat na jednotlivé úrovně zahraniční politiky detailněji. Akademici proto rozlišují tzv. „*hladiny analýzy*“.³ Každá hladina vychází z různých předpokladů, soustředí se na různé aspekty a přistupuje ke tvorbě zahraniční politiky z různých perspektiv. Nelze proto říci, že by existoval jen jeden správný

¹ DRULÁKOVÁ, Radka; DRULÁK, Petr. *Tvorba a analýza zahraniční politiky*. s. 9.

² HUDSON, Valerie N. Foreign Policy Analysis: Disciplinary Context and Historical Practice. In: SMITH, Steve; DUNNE, Tim. *Foreign policy: theories, actors, cases*. s. 26 – 27.

³ DRULÁK, DRULÁKOVÁ, op. cit., s. 16 – 17.

pohled a ostatní byly zcela irelevantní. Formování zahraniční politiky je komplexní proces, u něhož je třeba zohledňovat veškeré možné činitele a kombinovat odlišné přístupy.

V dalších kapitolách se budeme věnovat jednotlivým hladinám a příslušným konceptům. Vyjdeme ze základního rozdělení na vnější a vnitřní vlivy. Ty první uchopíme z pohledu klasických teorií mezinárodních vztahů – realismu, liberalismu a konstruktivismu.⁴ V případě vnitřních faktorů se zaměříme na několik vlastností, jež mohou stát charakterizovat a odlišovat ho od států jiných. Konkrétně se bude jednat o veřejné mínění a národní identitu, společenské skupiny, vládu a státní správu a na závěr věnujeme pozornost vlivu jednotlivce. Pro přehled uvádíme jednoduché schéma:

Vnější (systémové) vlivy

Realismus

Liberalismus

Konstruktivismus

Vnitřní vlivy

Veřejné mínění a identita

Společenské skupiny

Vláda a státní správa

Jednotlivec

3 Vnější vlivy a teorie mezinárodních vztahů

Klasické teorie mezinárodních vztahů odvozují chování států od jejich pozice v rámci mezinárodního systému. Proto se pro označení vnější faktorů používá i slovo „systémové“. Rozdíl mezi jednotlivými koncepty spočívá v tom, z jakých předpokladů vychází a na jaké aspekty systému se soustředí.

3.1 Realismus

Realisté za základní jednotku mezinárodního systému považují **stát**. Ostatní instituce (mezinárodní organizace, nadnárodní korporace, atd.) pro ně již nejsou tak důležité, jelikož jejich existence a činnost jsou odvozeny právě od vůle států.⁵ Záleží vždy na rozhodnutí států, zda ratifikují mezinárodní smlouvu, zda se zapojí do mezinárodní organizace apod. Státy jsou navíc dle realistů **unitárními** a **racionálními** aktéry.⁶ To znamená, že každý

⁴ Teorií mezinárodních vztahů existuje celá řada. Realismus a liberalismus jsou mezi akademiky zřejmě ty nejrozšířenější. Konstruktivismus nám naopak slouží jako zástupce rodiny kritických teorií. U každé teorie však platí, že se pod oním „velkým“ názvem obvykle skrývá několik různých konceptů, jež vycházejí z obdobných předpokladů, ale liší se v různých ohledech, např. v tom, na co kladou větší důraz. Mnohé teorie se také snaží o syntézu dvou či více teorií naráz. Zájemcům o základní přehled doporučujeme učebnici *Teorie mezinárodních vztahů* od Petra Druláka.

⁵ DRULÁK, Petr. *Teorie mezinárodních vztahů*. 2. vyd. Praha: Portál. 2010, s. 55.

⁶ Tamtéž.

z nich jedná na mezinárodním poli jakožto jeden aktér hájící jednu „sadu“ národních zájmů. Realisté odmítají, že by stát mohl mluvit více hlasy, jež mají různé priority.⁷ Takovým zájmem, jenž je společný všem státům, je zejména bezpečnost a zachování vlastní existence. Jednotlivé státy se následně pohybují v mezinárodním systému, jenž charakterizuje princip **anarchie**.⁸ Zatímco ve vnitrostátní politice jsou jasně stanovená pravidla a určené orgány, jež mají právo tato pravidla vymáhat (policie, soudy atd.), v mezinárodních vztazích tomu tak dle realistů není. Chybí zde nadřazená autorita, a tudíž se jednotliví aktéři starají primárně o sebe a své zájmy, což vede k vzájemné nedůvěře, soupeření a konfliktu.

Hlavním hybatelem mezinárodní politiky je **moc**, již realisté definují především materiálně ve smyslu vojenské síly. Veškeré mezinárodní dění je důsledkem soupeření o moc a všechny důležité mezinárodní otázky (ekonomické, hodnotové, environmentální, atd.) jsou odvozeny od mocenských otázek.⁹

Tento lehce cynický pohled na fungování mezinárodních vztahů lze aplikovat například na evropský vývoj od Vestfálského míru do první světové války či na období studené války, kdy se dominantní aktéři mocensky vyvažovali (diplomatickou cestou, vytvářením aliancí, atd.), a bránili si tak navzájem, aby jeden z nich výrazně neposílil na úkor ostatních a nestal se hegemonelem.

3.2 Liberalismus

Liberální teorie, ve srovnání s realismem, přistupují k mezinárodním vztahům s větším optimismem a v řadě aspektů vychází ze zcela opačných předpokladů.

Aktéry na mezinárodním poli dle liberálů **nejsou pouze státy**, ale mohou jimi být i další **mezinárodní a vnitrostátní organizace**.¹⁰ Tento přístup tedy předpokládá, že vliv na mezinárodní dění mohou mít i mezinárodní organizace, nadnárodní korporace, ale i jednotlivé subjekty uvnitř států, např. prezident, premiér, ministr zahraničí, zájmové skupiny či veřejné mínění. Z tohoto postoje pak logicky vyplývá i pluralita zájmů, jež jednotliví aktéři zastávají.

Tito aktéři se chovají **racionálně**, nikoliv však ve smyslu hromadění mocenských prostředků, ale ve smyslu zajištění vlastního blahobytu a prosperity. Liberálové tedy **odmítají**

⁷ Čehož jsme v posledních letech svědky v České republice, kde se dlouhodobě liší zahraničně politické priority prezidenta a vlády.

⁸ KAARBO, Juliet; LANTIS, Jeffrey S.; BEASLEY, Ryan K. The Analysis of Foreign Policy in Comparative Perspective. In: BEASLEY, Ryan K. *Foreign Policy in Comparative Perspective: Domestic and International Influences on State Behavior*. 2. vyd. Los Angeles: Sage Publications, 2013, s. 7.

⁹ DRULÁK, op. cit., s. 55.

¹⁰ Tamtéž, s. 73.

nadřazenost politicko-vojenské dimenze zahraniční politiky nad dimenze ostatní, např. ekonomickou, kulturní, environmentální, technologickou aj.¹¹

Základním principem mezinárodních vztahů v liberálním pojetí není moc, ale **kooperace a vzájemná závislost**,¹² jež zakládají vzájemnou důvěru mezi aktéry, snižují náklady vzájemných transakcí a podporují tzv. **absolutní zisky**.¹³ Různé směry liberalismu pak zdůrazňují jiné faktory, jež vytváří vhodné prostředí pro vzájemnou spolupráci – institucionální proud vyzdvihuje pozitivní vliv mezinárodních organizací a jejich šíření do nejrůznějších oblastí lidských aktivit,¹⁴ obchodní zase klade důraz na ekonomickou propojenost jednotlivých aktérů a její výhodnost pro všechny zapojené a republikánský se soustředí na vnitřní povahu států, přičemž argumentuje, že demokratické režimy jsou více nakloněny spolupráci a mírovému řešení konfliktů.¹⁵

Typickou ukázkou liberálního pojetí mezinárodního systému je poválečný vývoj v Evropě a evropská integrace.

3.3 Konstruktivismus

Jak již bylo zmíněno, konstruktivismus patří mezi širokou škálu tzv. kritických teorií. Ty se stavějí do opozice vůči realismu a liberalismu, zejména v otázce poznání reality. Zatímco předešlé dva směry předpokládají, že lze zkoumat svět kolem nás s odstupem a dosáhnout tak objektivně pravdivého poznání, zastánci kritických konceptů tvrdí, že i my, jakožto pozorovatelé, jsme součástí celkové struktury a naše myšlení, normy a hodnoty jsou touto strukturou determinovány. A stejně tak i naše poznání reality.¹⁶

Kritických teorií je celá řada (feminismus, postmodernismus, marxismus atd.), pro naše účely byl jako příklad zvolen konstruktivismus. Ten byl vybrán také jako ukáзка směru, jenž se nezakládá na materiálních faktorech, na rozdíl od realismu (vojenská moc) a liberalismu (ekonomická síla).

¹¹ Tamtéž.

¹² KAARBO, LANTIS, BEASLEY, op. cit. s. 10.

¹³ Zisky, z nichž těží všichni aktéři. Opakem jsou zisky relativní, typické pro realismus, kde se zisk jednoho rovná zároveň ztrátě druhého.

¹⁴ DRULÁK, op. cit., s. 75.

¹⁵ MORAVCSIK, Andrew. Taking Preferences Seriously: A Liberal Theory of International Politics. *International Organization*. 1997, vol. 57, n. 4, s 515.

¹⁶ DRULÁK, op. cit., s. 110 – 111.

Z pohledu konstruktivistů mohou být aktéry mezinárodních vztahů **nejen státy**, ale i jiné **instituce** (mezinárodní organizace atd.) a dokonce i **jedinec**.¹⁷ Mezinárodní systém je následně tvořen souborem interakcí mezi těmito aktéry, jejich **identitami**, **hodnotami** a především jejich **sdílenou představou vhodného chování**.¹⁸ Jednoduše řečeno, aktéři na základě svých hodnot určují, co je přijatelné a co nikoliv. Tato pravidla se pak stávají součástí mezinárodní struktury a zpětně ovlivňují další chování aktérů. Státy se proto chovají tak, aby jejich zahraniční politika neporušovala mezinárodně uznávané normy (např. mezinárodní právo) a byla v souladu se všeobecně sdílenou představou vhodného chování.

Základní hodnotu současného mezinárodního systému je dle konstruktivistů zejména princip státní suverenity přijatý během jednání o vestfálském míru roku 1648.

4 Vnitřní vlivy a vnitrostátní charakteristiky

Teorie mezinárodních vztahů odvozují chování aktérů od nastavení mezinárodního systému. Zahraniční politika dvou států se však může lišit, ačkoliv je jejich pozice v systému více méně stejná. Do hry totiž vstupují i vnitřní faktory, jimž je od konce studené války věnována čím dál větší pozornost. Zde jsme vnitrostátní vlivy rozdělili do čtyř skupin.

4.1 Veřejné mínění a identita

Vliv veřejného mínění na zahraniční politiku států není příliš jasný. Dalo by se předpokládat, že v demokratických státech, v nichž jsou politické elity voleny, a tudíž odpovědný za své kroky, bude vliv veřejnosti velký. Poznatky z praxe však ukazují, že **většina voličů preferuje spíše domácí politiku a o mezinárodní otázky nejeví příliš zájem**, jelikož se jich většinou bezprostředně nedotýkají.¹⁹ Zahraniční politika tak zůstává čistě v gesci vrcholných představitelů státu, kteří se snaží veřejné mínění přizpůsobovat svým představám nebo ho zcela ignorují.²⁰

Nezájem veřejnosti však neplatí za všech okolností. Naopak. V případě, že se předmětem zahraniční politiky stanou **základní hodnoty**, jež tvoří součást **národní identity**, dokáže se veřejné mínění důrazně ozvat, a ovlivnit tak jednání vrcholných představitelů státu. Typickým příkladem je politika neutrality (Švýcarsko, Švédsko), antimilitarismus (Německo, Japonsko) či ambice zachování velmocenské identity (Rusko). Vliv národní identity je navíc patrný i u

¹⁷ CHECKEL, Jeffrey T. Constructivism and foreign policy. on State Behavior. In: SMITH, Steve; HADFIELD, Amelia; DUNNE, Tim. *Foreign policy: theories, actors, cases*. Oxford: Oxford University Press, 2008. str. 71 – 81.

¹⁸ KAARBO, LANTIS, BEASLEY, op. cit., s. 12 – 13.

¹⁹ DRULÁKOVÁ, DRULÁK (op. cit., s. 116) odhadují, že tzv. „apatické veřejnosti“ je ve společnosti až 70 %.

²⁰ KAARBO, LANTIS, BEASLEY, op. cit., s. 13 – 14.

nedemokratických států, kde nedochází k legitimizaci vlády skrze demokratické volby.²¹ Jako příklad uvedme anti-imperialismus levicových autoritativních režimů (Venezuela, Bolívie).

4.2 Společenské skupiny

Zájmové skupiny reprezentují jednotlivé segmenty společnosti. Ke svým cílům obvykle mobilizují příslušnou část veřejnosti a následně se snaží prosazovat své priority u politických elit.

Druláková a Drulák dělí společenské skupiny do čtyř kategorií. Zřejmě nejvýznamnější jsou ty **ekonomické**. Jejich cílem je generování zisku či nabytí nějaké ekonomické výhody. Jako příklady uvedme banky, nadnárodní korporace (např. těžařské společnosti), zemědělce (jež mají velký vliv např. v rámci EU) či odbory. Druhým typem jsou skupiny **sociální**. Ty reprezentují zájmy určité části společnosti. Jedná se např. o ženská hnutí, náboženské či etnické skupiny. Do třetí kategorie spadají skupiny **ideové**, tedy nejrůznější think-tanky, jež se soustředí na výzkumnou činnost a vliv uplatňují zejména skrze své kontakty ve státní správě či publikací analýz. Mnohdy bývají i určitým směrem orientovány, např. liberálně, konzervativně, atd. Na závěr se zmiňují skupiny **zaměřené na jedno konkrétní téma**, např. na životní prostředí (Greenpeace), lidská práva (Human Rights Watch), atd.²²

Specifickou formou zájmových skupin jsou i **politické strany**. Zde je potřeba brát v potaz zejména to, kolik politických stran tvoří vládu, jaké to jsou strany a jakou zastávají zahraničně politickou orientaci. U koaličních vlád totiž může hrozit rozkol v zahraničních otázkách mezi jednotlivými vládními stranami. Pluralitu názorů je však třeba zohlednit i v systémech, kde vládne jen jedna strana (ať už demokraticky či nedemokraticky). I v rámci vlád jedné strany totiž mohou existovat různé názorové frakce soupeřící o vliv. Jako příklad zmiňme zastávce a odpůrce evropské integrace u britských konzervativců.²³

Vlivnou skupinou může být také **armáda** usilující zejména o kontrolu nad bezpečnostním rozměrem zahraniční politiky. V demokratických režimech však armáda zůstává podřízena civilnímu vedení.²⁴

²¹ Tamtéž.

²² DRULÁKOVÁ, DRULÁK, op. cit., s. 102 – 107.

²³ KAARBO, LANTIS, BEASLEY, op. cit., s. 15 – 16.

²⁴ Tamtéž.

4.3 Vláda a státní správa

Státní zřízení, organizace vlády a státní správy jsou další faktory, jež mohou mít vliv na finální podobu zahraniční politiky.

Otázku **státního uspořádání** bere v potaz např. liberální teorie. Předpokladem liberálů je, že **demokratické státy se chovají v mezinárodních vztazích mírumilovněji** než autoritativní režimy, jelikož do rozhodovacího procesu zasahuje řada různých aktérů s různými zájmy, politické elity jsou odpovědný veřejnosti (již válka postihuje nejvíce) a celková kultura demokracie spočívá v konsensuálním řešení konfliktů. Empirické poznatky však ukazují, že tento předpoklad **platí pouze pro vztahy mezi demokratickými státy samotnými**.²⁵

Dalším aspektem každého státu je také organizace celého rozhodovacího procesu. Zpravidla se jedná o velmi komplexní systém, do nějž zasahuje celá řada aktérů, kteří si mnohdy konkurují. Tuto vlastnost rozhodovacího systému postihuje tzv. **byrokratický model**. Ten předpokládá, že **zahraniční politika je vždy konsenzem mezi soupeřícími aktéry uvnitř státní byrokracie**.²⁶ Druláková a Drulák rozlišují tyto základní konfliktní linie: vláda vs. parlament, politici vs. úředníci, civilisté vs. vojáci a ministerstvo A vs. ministerstvo B.²⁷ Za příklad uveďme již zmíněnou dvojkolejnost (vláda vs. prezident), jež delší dobu panuje v rámci české zahraniční politiky.

4.4 Jednotlivec

Základem každého rozhodnutí je člověk. Proto je potřeba brát v potaz i **individuální charakterové vlastnosti a priority** jednotlivců, jež ztělesňují zahraniční politiku státu.

Každý člověk má své osobní **zázemí, výchovu, vzdělání, zkušenosti a hodnoty**, jež promítá do svého chování. Jako příklad zmiňme německou kancléřku Angelu Merkelovou, jíž výrazně ovlivnilo její dětství v bývalé Německé demokratické republice (NDR).²⁸ Výsledkem těchto individuálních rozdílů jsou odlišné typy osobností, které v různých situacích reagují jinak. Zřejmě nejznámějšími dichotomií jsou tzv. „jestřábi“ (nekompromisní, rozhodní a intervencionisticky naladění politici, např. Ronald Reagan) a „holubice“ (politici zastávající spíše měkkou linii, kladoucí důraz na kompromis, např. Franklin Delano Roosevelt).²⁹

²⁵ Tamtéž.

²⁶ Tamtéž.

²⁷ DRULÁKOVÁ, DRULÁK, op. cit., s. 96.

²⁸ KAARBO, LANTIS, BEASLEY, op. cit., s. 18.

²⁹ DRULÁKOVÁ, DRULÁK, op. cit., s. 128.

Každé individuální rozhodnutí navíc omezuje **nedostatek informací**. Současný svět je velmi komplikovaný a shromáždit k nějakému problému veškeré relevantní a přesné informace je prakticky nemožné. Navíc i sebepřesnější data jsou, jak již bylo zmíněno, zkreslena naším „obrazem světa“.³⁰ Tato optika, s níž na okolní svět hledíme, se jen pomalu a obtížně mění a lidé mají obvykle tendenci přehlížet informace, jež do jejich obrazu nezapadají nebo jsou s ním v rozporu. Americký prezident George Bush ml. byl například výrazně ovlivněn svým obrazem Saddáma Husajna při svém rozhodnutí zahájit invazi do Iráku roku 2003.³¹

Na závěr nesmíme opomenout, že svoji úlohu na chování jednotlivce mají i tak základní věci jako pokročilý věk, špatný zdravotní stav, stres apod.

5 Závěr

Svět mezinárodních vztahů a diplomacie je velmi komplikovaný. Analytici proto musí ve svých studiích zohledňovat hned celou řadu faktorů. Vás, jakožto budoucí delegáty, však čeká ještě složitější úloha. Vy budete muset v první řadě zanalyzovat celkový kontext jednání, priority vašich kolegů a vaši národní pozici a následně na tomto základě rozhodnout o nejvhodnější strategii a tu následně realizovat v praxi.

Jaký přístup zvolíte a jak se následně zachováte, bude na vás. Obecně lze říci, že neexistuje jeden ideální postup, jak analyzovat a tvořit zahraniční politiku. Každý případ je individuální a vyžaduje odlišnou strategii. Zástupci demokratických států budou muset klást větší důraz na postoj veřejnosti a stanoviska jednotlivých vládních stran. Každý delegát by si měl ověřit, zda v jeho zemi neexistují nějaké vlivné zájmové organizace působící v oblasti projednávané agendy. Bude potřeba se také zamyslet nad kontextem vašeho modelu – členové Modelu EU budou zřejmě více vycházet z liberální teorie, zatímco představitelé stálých členů Rady bezpečnosti OSN si budou patrně moci dovolit rozehrát skutečnou mocenskou hru v duchu realismu.

V neposlední řadě pak bude záležet na vás samotných. Jste jestřáb či holubice? Riskujete nebo hrajete na jistotu? Jste konsensuální povahy nebo si libujete v konfliktních situacích? To vše se dozvíte již brzy na XXI. ročníku Pražského studentského summitu.

³⁰ Tamtéž, s. 122 – 123.

³¹ KAARBO, LANTIS, BEASLEY, op. cit., s. 19.

Seznam použité a doporučené literatury

BEASLEY, Ryan K. *Foreign Policy in Comparative Perspective: Domestic and International Influences on State Behavior*. 2. vyd. Los Angeles: Sage Publications, 2013, 366 s. ISBN 978-1-60871-696-8.

DRULÁK, Petr. *Teorie mezinárodních vztahů*. 2. vyd. Praha: Portál. 2010, 224 s. ISBN 978-80-7367-721-3.

DRULÁKOVÁ, Radka; DRULÁK, Petr. *Tvorba a analýza zahraniční politiky*. 3. vyd. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2011, 184 s. ISBN 978-80-245-1815-2.

MORAVCSIK, Andrew. Taking Preferences Seriously: A Liberal Theory of International Politics. *International Organization*. 1997, vol. 57, n. 4, s 513 – 553. ISSN 0020-8183.

SMITH, Steve; DUNNE, Tim. *Foreign policy: theories, actors, cases*. Oxford: Oxford University Press, 2008, 442 s. ISBN ISB

Top partneři

Generální partner
Pražského studentského summitu

Hlavní partner
Modelu OSN

Hlavní partner Modelu NATO

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Univerzitní partner

Hlavní partner Modelu EU

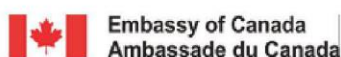
Partner jednání

Partner zahájení

Partneři Modelů

Mediální partneři

Hlavní mediální partner

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

Hlavní mediální partner

IHNED.cz

Mediální partner

RESPEKT

Partner Chronicle

METROPOLITNÍ
UNIVERZITA PRAHA

Za podpory

AUTO ZRUCKÝ
DEALER NISSAN

SCIO

**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs

Pražský studentský summit
projekt Asociace pro mezinárodní otázky